

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC483
Zaaknummers Klachtencommissie 2011T555 en 2011T555 H

datum uitspraak 23/06/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

De Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeinschaft der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door vier personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 7 maart 2014, tezamen met drie adviezen van de Klachtencommissie. Het gaat om het advies d.d. 26 september 2012, het advies van 23 mei 2013 en tenslotte het advies van 10 december 2013. In de drie de adviezen is seksueel misbruik tegen in totaal vier personen gegrond verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K. instelling, waartoe de daders behoorden, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeinschaft der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeenschap, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is inmiddels een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland. Deze stichting heeft zich wat betreft het hiervoor bedoelde misbruik aangesloten bij de R.-K. kerk Nederland.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar adviezen zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik dat door vier personen is gepleegd.

2.2 algemeen

Verzoeker is in 1959 als tienjarige jongen door zijn ouders -die een [bedrijf] hadden-naar het jongensinternaat [naam] gestuurd. Het idee was dat hij daar veilig zou zijn en dat zijn opvoeding en studie gewaarborgd zouden zijn. Verzoeker is in [internaat] verbleven tot 1967.

Op dit internaat is hij door in totaal vier personen seksueel misbruikt, te weten door wijlen [naam] (hierna: [broeder 1]), door wijlen [broeder 2], door wijlen [broeder 3] en door wijlen [naam] (hierna: [broeder 4]). Verzoeker heeft thuis niets over het misbruik durven vertellen. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik tien jaar oud.

2.2.1 misbruik door [broeder 1] (Advies Klachtencommissie d.d. 26 september 2012, zaaknummer 2011T555)

[broeder 1] was surveillant van de groep waar verzoeker toe behoorde. Verzoeker is herhaaldelijk seksueel misbruikt door [broeder 1] in die zin dat een pak slaag overging in het op dusdanige wijze over de knie en in/tegen het kruis van [broeder 1] moeten liggen dat voor verzoeker de erectie van [broeder 1] voelbaar was en dat [broeder 1] zowel zichzelf als verzoeker seksueel stimuleerde. Dit heeft herhaaldelijk plaatsgevonden, maar de frequentie heeft de Klachtencommissie niet met enige zekerheid vast kunnen stellen.

2.2.2 misbruik door [broeder 2] (Advies Klachtencommissie d.d. 23 mei 2013, zaaknummer 2011T555)

Tijdens verzoekers verblijf in het internaat heeft hij vier maal voor langere tijd, in de loop van de zeven jaren dat verzoeker op het internaat zat, op de ziekenzaal verbleven. Hij werd dan dagelijks door [broeder 2], die op de ziekenzaal werkzaam was, onzedelijk betast. Deze betastingen aan de geslachtsdelen vonden steeds plaats als verzoeker op de ziekenzaal verbleef, ongeacht de klacht waarvoor hij kwam. Toen verzoeker een keer last had van aambeien, heeft [broeder 2] de anus van verzoeker grondig onderzocht en betast en [broeder 2] is daarbij ook met een vinger binnengedrongen in de anus van verzoeker.

2.2.3 misbruik door [broeder 3] (Advies Klachtencommissie d.d. 23 mei 2013, zaaknummer 2011T555)

Verzoeker heeft meerdere malen een pak slaag gekregen van [broeder 3] waarbij verzoeker regelmatig zijn broek moest laten zakken. Verzoeker werd dan met zijn kruis op de knie van [broeder 3] gelegd waarbij laatstgenoemde met zijn knie begon te bewegen om zichzelf en verzoeker seksueel te stimuleren.

2.2.4 *misbruik door [broeder 4]* (Advies Klachtencommissie d.d. 10 december 2013, zaaknummer 2011T555 H)

[broeder 4] heeft verzoeker (tenminste) vijf keer meegenomen naar zijn kamer waar verzoeker vervolgens een pak slaag kreeg op zijn blote billen en onzedelijk is zijn kruis werd betast.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 *Bewijs*

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van drie schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie; d.d. 26 september 2012 (zaaknummer 2011T555), d.d. 23 mei 2013 (zaaknummer 2011T555) en d.d. 10 december 2013 (zaaknummer 2011T555 H). De klachten tegen deze vier personen, zoals onder 2 genoemd, zijn gegrond verklaard in deze adviezen.

3.2 *Uitgangspunten bij meerdaderschap*

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dit kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat die vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen één bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het te adviseren bedrag.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat, hoewel hier sprake is van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

3.3 *Categorie-indeling misbruik door [broeder 1], [broeder 3] [broeder 4]*

Gelet op het jegens verzoeker door [broeder 1], [broeder 3] [broeder 4] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2, en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag van financiële compensatie met betrekking tot het misbruik dat is gepleegd door deze drie broeders ieder afzonderlijk beschouwd, zou moeten worden ingedeeld in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

3.4 *Categorie-indeling misbruik door [broeder 2]*

Gelet op het jegens verzoeker door [broeder 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2, en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatie-

commissie dat een indeling van de aanvraag van financiële compensatie met betrekking tot het misbruik dat is gepleegd door [broeder 2] in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. De onderhavige handelingen, waarbij met een vinger anaal wordt binnengedrongen, vallen daar in beginsel ook onder.

3.5 Definitieve categorie-indeling

Het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn totaliteit door de vier broeders tezamen is aangedaan zoals vermeld onder 2, brengt de Compensatiecommissie ertoe het seksueel misbruik alsnog in te delen in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van tien jaar.
- Het misbruik heeft gedurende een periode van zeven jaar plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen en met een vinger binnen dringen in de anus.
- Het misbruik heeft meerdere keren/ herhaaldelijk plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Het misbruik ging in sommige gevallen gepaard met slaan.
- Verzoeker is in totaal door vier personen seksueel misbruikt.

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

4.2 In het onderhavige geval is naar het oordeel van de Compensatiecommissie sprake van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' als bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. In dergelijke gevallen, geldt niet -aldus de toelichting- de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade.

Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende verzwarende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie in beginsel substantiële (vermogens) schade als gevolg van het misbruik voor de hand. Wel dient deze

ook in gevallen van uitzonderlijk misbruik de vermogensschade en het causaal verband met het misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

Verzoeker heeft verklaard in het familiebedrijf te hebben gewerkt en nadien elders een baan te hebben gehad, waarna hij met een gunstige regeling vervroegd met pensioen heeft kunnen gaan. Aangezien in de onderhavige aanvraag in de toelichting bij het aanvraagformulier wordt vermeld dat inkomensschade nauwelijks is aan te tonen en ook anderszins voor vermogensschade onvoldoende aanknopingspunten voorhanden zijn, zal ter zake daarvan in dit geval geen vergoeding kunnen worden geadviseerd.

4.3 Gelet op ernst, omvang en duur van het seksueel misbruik komt verzoeker uiteraard wel in aanmerking voor een aanzienlijke vergoeding wegens immateriële schade. Het seksueel misbruik is verzoeker immers als jeugdige en weerloze jongen aangedaan binnen een omgeving waarin hij geheel afhankelijk was van de broeders en nauwelijks contact had met zijn ouders. Waar verzoeker op bescherming en liefdevolle behandeling en verzorging mocht rekenen op [internaat], werd hij geconfronteerd met seksueel misbruik dat hem door vier verschillende personen op verschillende tijden en plekken is aangedaan verspreid over een periode van zeven jaar.

De Compensatiecommissie heeft kennis genomen van de gevolgen waar verzoeker in zijn persoonlijk leven mee geconfronteerd is geweest, zeker in de eerste tien jaar na zijn vertrek uit [internaat].

4.4 Alle feiten en omstandigheden afwegend, is de Compensatiecommissie van oordeel dat betaling van een bedrag van €40.000,- ter zake van immateriële schadevergoeding (smartengeld) geadviseerd moet worden.

4.5 Nu in de onderhavige aanvraag geen sprake is geweest van een onderbouwing van vermogensschade en de aanvraag van verzoeker direct is ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', kunnen eventuele kosten voor rechtsbijstand op basis van artikelen 22 juncto 24 en 28 van de Compensatieregeling, niet voor vergoeding in aanmerking komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder om binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak een bedrag van €40.000,-- aan verzoeker te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 23/06/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter